

Sygn. akt I ACa 935/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Marek Boniecki (spr.)
Sędziowie:	SSA Grzegorz Krężolek SSA Sławomir Jamróg
Protokolant:	st. sekr. sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2019 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa **Gminy Miejskiej K.**

przeciwko **J. P., A. P.**

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 5 czerwca 2018 r. sygn. akt I C 1247/17

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanego A. P. kwotę 3617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

SSA Grzegorz Krężolek SSA Marek Boniecki SSA Sławomir Jamróg

Sygn. akt I ACa 935/18

Uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 28 czerwca 2019 r.

Wyrokiem z dnia 5 marca 2018 r. (zaocznym w stosunku do pozwanego J. P.) Sąd Okręgowy w Krakowie: I. zasądził od J. P. na rzecz Gminy Miejskiej K. 119.794,88 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 10 maja 2017 r. do dnia zapłaty; II. zasądził od A. P. na Gminy Miejskiej K. 119.794,88 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 30 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty, z zastrzeżeniem, że pozwany może w toku postępowania egzekucyjnego powołać się na ograniczenie jego odpowiedzialności tylko do prawa własności nieruchomości objętej księgą wieczystą (...) i tylko

do wysokości sumy hipotecznej obciążającej tę nieruchomości hipoteki na rzecz strony powodowej Gminy wynoszącej 307.284 zł; III. zastrzegł, iż spełnienie świadczenia przez jednego z pozwanych zwalnia również drugiego z pozwanych do wysokości spełnionego świadczenia; IV. oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz orzekł o kosztach procesu i rygorze natychmiastowej wykonalności (pkt. V-VII).

Wyrok powyższy zaskarżyła apelacją powodowa Gmina w części oddalającej powództwo i rozstrzygającej o kosztach procesu, wnosząc o jego zmianę poprzez uwzględnienie powództwa także co do kwoty 13.898,56 zł z odsetkami.

Apelująca zarzuciła naruszenie: 1) art. 68 ust. 2d u.g.n., poprzez jego błędną wykładnię, a w szczególności zawartego w tym przepisie pojęcia „odpowiadającej części niewykorzystanej bonifikaty”, prowadzącą do uznania, że podlegająca zwrotowi część niewykorzystanej bonifikaty w przypadkach, o których mowa w art. 68 ust. 2 a pkt 4a u.g.n., stanowi kwota różnicy pomiędzy kwotą udzielonej bonifikaty a wartością nabytego wskutek zamiany lokalu, pomimo że użycie przez ustawodawcę zwrotu „odpowiadającej części niewykorzystanej bonifikaty” przesądza o obowiązku zwrotu części niewykorzystanej bonifikaty w wysokości proporcjonalnej do kwoty uzyskanej ze zbycia; 2) art. 213 §2 k.p.c., poprzez nieprawidłowe przyjęcie, że uznania powództwa przez pozwanego A. P. w zakresie przekraczającym kwotę 119.794,88 zł jest w warunkach rozpoznawanej sprawy niedopuszczalne, jako niezgodne ze sposobem obliczenia podlegającej zwrotowi części bonifikaty wynikającym z art. 68 ust. 2d u.g.n., co skutkowało oddaleniem powództwa powyżej wskazanej kwoty względem tego pozwanego.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji prawidłowo, z poszanowaniem reguł wyrażonych w przepisie art. 233 §1 k.p.c. ustalił stan faktyczny sprawy, co sprawiło, że Sąd Apelacyjny przyjął go za własny. Jako że Sąd odwoławczy nie przeprowadzał postępowania dowodowego, nie zmieniał ustaleń Sądu Okręgowego, a w apelacji nie zgłoszono zarzutów dotyczących tych ustaleń, uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego sporządzone zostało wg reguł określonych w art. 387 §2¹ k.p.c.

Spór w rozpoznawanej sprawie ogniskował się wokół wykładni przepisu art. 68 ust. 2d ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t. jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 2204, dalej: u.g.n.).

Zdaniem skarżącej Gminy zawarte w ww. przepisie sformułowanie o obowiązku zwrotu kwoty „odpowiadającej części niewykorzystanej bonifikaty” należy rozumieć w ten sposób, że kwota ta powinna zostać obliczona w proporcji do kwoty uzyskanej ze zbycia. Tymczasem Sąd Okręgowy przyjął, że powyższy zwrot należy rozumieć jako różnicę między kwotą bonifikaty a wartością nabytego za skutek zamiany lokalu.

W ocenie Sądu odwoławczego w obecnym składzie prawidłowy jest pogląd zaprezentowany w drugiej kolejności.

Rację przyznać należy Sądowi pierwszej instancji co do tego, że nie można skutecznie odwoływać się w rozpoznawanej sprawie do poglądu wyrażonego przez Sąd Najwyższy w uchwale z 26 stycznia 2012 r. (III CZP 87/11). Skoro orzeczenie to zostało wydane ponad 3 lata przed wejściem w życie omawianego przepisu, oczywistym być winno, że nie mógł być on przedmiotem wykładni Sądu Najwyższego. Co więcej, nie mógł on być brany pod uwagę także przy interpretacji pozostałych unormowań ustawy o gospodarce nieruchomościami, z których Sąd Najwyższy wywiódł zaprezentowane w uchwale wnioski. Pamiętać też należy, na co zresztą wskazuje sama skarżąca, że kwestią kluczową poddaną rozstrzygnięciu Sądu Najwyższego było to, czy w przypadku wykorzystania części bonifikaty gmina może domagać się jej zwrotu w całości czy w części. Opowiadając się za tym drugim poglądem, Sąd Najwyższy zaproponował sposób obliczenia należnej części z odwołaniem się do obowiązującej ówczesnie wersji ustawy o gospodarce nieruchomościami, w której art. 68 ust. 2.d nie było. Nie przekonuje przy tym argument, że skoro orzeczenie Sądu Najwyższego stało się przyczynkiem do nowelizacji ustawy i wprowadzenia spornego przepisu, to

należy go interpretować w sposób dokonany w uchwale. Nic nie stało bowiem na przeszkodzie, aby ustawodawca, uznając ten sposób za właściwy, użył określenia „proporcjonalnie”.

Nie ma racji również apelująca, że za prezentowanym przez nią poglądem przemawia wykładnia językowa. W przekonaniu Sądu Apelacyjnego użyte w tym przepisie słowo „odpowiadającej” nie występuje jako synonim słowa „proporcjonalnej (do)”. Do wniosku takiego prowadzi zestawienie analizowanego przepisu z art. 68 ust. 2 u.g.n., w którym ustawodawca przewidział obowiązek zwrotu całości bonifikaty. Nie użyto jednak sformułowania o „obowiązku zwrotu bonifikaty”, lecz „kwoty równej bonifikacie”. W takim kontekście odczytywać należy wyrażenie o „obowiązku zwrotu kwoty odpowiadającej części niewykorzystanej bonifikaty”, które wskazuje, że zwrotowi nie podlega część bonifikaty, ale kwota odpowiadająca części bonifikaty.

W ocenie Sądu odwoławczego zaprezentowana przez Sąd Okręgowy wykładnia przepisu nie jest sprzeczna z celem unormowań zawartych w art. 68 u.g.n. Beneficjent wykorzystuje przyznaną mu bonifikatę (choć częściowo) na cele mieszkaniowe. Nie może być też mowy o nienależnym wykorzystywaniu środków publicznych czy wręcz „zarabianiu”, skoro niewykorzystana część bonifikaty wraca do właściwego organu. Nie można zapominać przy tym, że ochronie interesu publicznego przeciwdziała dodatkowo obowiązek waloryzacji zwracanej kwoty. O prawidłowości prezentowanego poglądu świadczy także fakt, że w okolicznościach rozpoznawanej sprawy, przy zastosowaniu wykładni powódki, pozwany obowiązany byłby zwrócić prawie 14.000 zł więcej niż pozostało w jego majątku po dokonaniu zamiany. Ubocznie jedynie zauważyć należy, że proponowany przez powódkę sposób ustalania kwoty zwrotu wymaga obliczeń, które mogą jawić się jako dość skomplikowane dla przeciętnego obywatela, a nieprecyzyjne określenia aktu normatywnego nie powinny być interpretowane na jego niekorzyść.

W konsekwencji powyższych rozważań nie mógł się także okazać skuteczny zarzut naruszenia art. 213 §2 k.p.c. Uznanie powództwa w spornym zakresie jako sprzeczne z przepisami prawa, a konkretnie art. 68 ust. 2d u.g.n., nie wiązało Sądu Okręgowego.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

Za podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego, które po stronie pozwanych ograniczyły się do wynagrodzenia radcy prawnego przyjęto art. 98 §1 k.p.c. w zw. z art. 391 §1 k.p.c. oraz §2 pkt 5 w zw. z §10 ust. 1 pkt 2 i rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

SSA Grzegorz Krężolek SSA Marek Boniecki SSA Sławomir Jamróg